

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 557. An & qualiter, ad donationis perfectionem & valorem parte donatarii requiratur acceptatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

enferetur rem in eo comprehensam donasse; cum aliâ nulla esset instrumenti utilitas. *l. 1. c. b. 1. & ibi Brunem. Lauterb. l. c.* Item post merita alicui dans aliquid, illud in remunerationem donasse creditur. *l. 12. §. 8. ff. mandati. Menoch. l. c. n. 53.* apud quem vide plures similes conjecturas. Qui tamen etiam in §. monet, iudicis arbitrio relinquendum, quamvis conjecturæ ad præsumendam donationem sufficiant.

Quest. 557. An & qualiter ad donationis perfectionem & valorem ex parte donatarii requiratur acceptatio.

Resp. Tamen si solius voluntatis donantis meminert Imperator. §. 2. *Inst. h. t.* ea tamen non sufficit, sed requirit insuper necessario voluntatem habendi datum, seu acceptationem illius, indubitati juris est, ita ut in ea consistat essentialis perfectio donationis, ut Muller. *l. c. th. 8. lit. a.* & ante acceptationem donatarii nulla pariat in donante obligatio, neque civilis, neque naturalis, nullumque in donatario jus exigendi donatum vel potius promissum; adeoque desinitur omni effectu. Unde donans sine ulla læsione fidei aut juris donatarii possit donationem moderati, mutare & in totum revocare. *l. 10. ff. h. t. & arg. l. si pater ff. de manumiss. Molin. de primogen. l. 4. c. 2. n. 58. Jul. Clar. §. donatio. q. 12. Less. l. 2. c. 18. du. 6. n. 34. Reb. de oblig. just. l. 18. q. 1. n. 3. Castrop. tr. 32. d. 2. p. 2. n. 1. §. 2. Lauterb. §. 7. Stru. h. t. th. 8. lit. b.* ex ea ratione, quod obligatio intelligi nequeat orta nisi mutuo duorum consensu, quorum unus se obliget, alter obligationem acceptet juxta *l. 1. ff. de pactis*; & invito vel nolenti (qualis esse posset, qui ignorat sibi factam donationem) beneficium non datur. *l. 156. §. 4. ff. de reg. jur.* Sic itaque dum absenti vel ignoranti fit donatio, isque moriatur, antequam donationis noticia ad ipsum perveniat, adeoque antequam eam acceptarit, nullum ei jus, neque in re, neque ad rem acquisitum fuerit, & consequenter ejus hæredibus. Carpz. *l. 1. resp. 62.* Muller. *l. c. th. 8. lit. d.* Lauterb. §. 8. & AA. mox citandi. Sed neque hæredibus in casu mortis donatarii competit jus acceptandi, quod donatario viventi competeat; eò quod dictum jus acceptandi erat jus personale, quod morte donatarii extinguatur; cum sit potestas, quam quilibet habet sibi, & non alteri stipulandi. Castrop. *l. c. p. 4. n. 8.* citatis Tiraq. *de constit. p. 3. limit. 30. n. 68.* Alciat. *in c. cum contingat de iur. jur. à n. 314.* Reb. *l. c. q. 3. n. 6.* Less. *l. c. n. 35.* Gabr. Tom. 1. *comm. pag. 710.* & aliis contra Covar. *ad rubr. de de restam. n. 13.* Molin. *de primogen. l. c. n. 77.* Molin. *de 7. §. 7. l. c.* Sanch. *de Matrim. l. 6. n. 6.* Idem est, seu sine effectu est donatio, si donans moriatur, antequam donatarius tesciat sibi factam donationem. *l. 2. §. 6. ff. h. t.* nisi illum acceptare eam & ratificare voluerit post mortem suam. Castrop. *l. c. n. 11.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 1. circa finem.* Brunem. *ad cit. l. 2. n. 5.* Carpz. *J. p. p. 2. c. 12. def. 20.* Clarus §. *donatio. q. 12.* Lauterb. *l. c.* Stru. *ad ff. h. t. th. 8. lit. n. & ibidem Muller.* eò quod, ut Idem, voluntas donantis & donatarii non sit unita ante obitum donantis, ex post autem uniti non potuerit in præjudicium hæredum donantis, quibus jam jus questum ad rem donatam. Contrarium non improbabilius docentibus apud Castrop. Molin. *de mog. c. 2. n. 77.* Sanch. *de matrim. l. 1. d. 6. n. 5.* Less. *l. c. n. 45.* Rebello. *l. c. n. 7.* & aliis ex ea ra-

tionem, quod donatio illa ante mortem donantis non fuit revocata, quod illa donatione sit gratia facta donatario; gratia autem facta morte donantis non exspiret. Quodque facultas revocandi donationem non transeat ad hæredes. Quid tamen ad hæc respondeat Castrop. vide apud eundem *n. 12.* qui tamen etiam *n. 14.* quod si donatio ad pias causas facta, donante ante acceptationem mortuo, mandatum ob favorem causæ non exspiret; sed aequè ab administratore pia causa acceptari possit, ac si donans vivus existeret, ut docet Tiraq. *de priv. caus. p. 80.* (addens idem esse ad favorem dotis & scholasticorum) Covar. *1. var. resol. c. 14. n. 16.* Less. *l. c. n. 46.* Sanch. *l. c. n. 8.* de cætero si donatarius ante mortem donantis non potuit rem donatam acceptare; quia huncius, cui ea commissâ deferenda, eam malitiosè detinuit vel absumpsit, teneri illum ad estimationem illius donatario ejusve hæredibus, tenent Molin. *tr. 2. d. 263.* Sanch. *l. c. n. 8.* Less. *l. c. n. 36.* Sed neque in hoc casu donatio facta coram tertio. v. g. amico donatarii ab eo cum effectu acceptari potuit, dum is ad hoc mandatum non habuit, nisi vivo adhuc donatore, ab absente donatario rata fuerit habita. *L. 24. ff. de negot. gest. Carpz. cit. resp. 62. n. 7. & seq. Lauterb. l. c.* Idem est, etiamsi facta coram Notario illam acceptante nomine absentis donatarii, si mandato ad hoc instructus non fuerit. Carpz. *l. c. n. 4.* Muller. Lauterb. *l. cit.* contra Clarus & Zoëf. *h. t. n. 67.* qui tamen contrarium de Notario de consuetudine obtinere putat, non probat. Secus est, si Notarius aut tertius talis ad hoc mandatum habet. *l. 6. c. §. 1. 10. ff. h. t.* Quod si tamen etiam donator per epistolam vel nuncium specialiter ad hoc destinatum donatario liberalitatem suam significaverit, (secus est, si quis alius motu proprio eam illi significavit) valere donationem, etsi expressè non fuerit acceptata; quia præsumitur acceptata, non secus, ac facta præsentis tacenti absentis; eum nemo censetur liberalitatem respicere, asserit Lauterb. *l. c.* citatis pro hoc *l. 4. §. 19. ff. §. l. 6. c. h. t. & Menoch. c. 6. præsump. 99. n. 13.* Claro *l. 4. sent. §. donatio. q. 14. n. 5.* Carpz. *cit. c. 12. def. 21.* Idem cum Stru. *l. c. lit. d.* tradit Muller. De cætero non requiritur, ut dicta acceptatio fiat in instante, etiam dum donatio fit præsentis, sed sufficit utriusque donantis & donatarii consensum ex post facto copulari. Lauterb. §. 7. *arg. l. §. 6. c. h. t.* Sed & sufficit eam quocunque modo declarare, sicut de voluntate donantis dictum est q. præced. censeturque etiam fieri à præsentis tacente juxta reg. Jur. in §. qui tacet consentire videtur, saltem in iis, quæ in ejus favorem cedunt. Clar. *l. c. q. 14. n. 5.* Azor. *p. 3. l. 11. c. 5. q. 2.* Pirh. *h. t. n. 2.*

2. Limitatur nihilominus responsio primò, ut non extendat se ad donationes factas ecclesiæ aut causæ piæ, sed eæ illico obligent, nec revocari possint, etiam ante factam acceptationem à Rectore ecclesiæ, aut ab administratore alterius causæ piæ. Eò quod talis donatio fiat ipso Deo, isque eam gratam & ratam habere præsumatur, ac ita acceptatione hominis non egeat. Ita docent Felin. *in c. 1. de pactis. Sylv. V. pollicitatio. Less. l. 2. c. 18. n. 38. §. 40.* Barbof. *Jur. eccl. l. 2. c. 13. n. 29.* Tiraq. *de priv. caus. p. 80. priv. l. 15.* Covar. *in c. quamvis pactum. 2. part. §. 4. n. 15.* Molin. *tr. 2. d. 263.* Muller. *cit. th. 8. lit. d.* Brunem. *ad l. 10. h. t. n. 4.* contrarium tenent Castrop. *l. c. n. 5.* citatis pro eodem Gl. *in illud. c. de SS. eccl. V. alia causa.* Claro. *l. c. q. 12.* Covar. *l. 1. var. resol. c. 14. n. 16.* Molin. *de primogen.*

primog. l. 4. c. 1. n. 8. Rebell. *l. c. p. 2. l. 18. q. 3.* Sanch. *l. 4. mor. c. 41. n. 7.* *Et de matr. l. 1. d. 6. n. 16.* ex ea ratione, quod promissio (idem est de donatione) ante acceptationem nullam, etiam naturalem, pariat obligationem; cum non possit eam parere comparatione illius, cui nascitur gratam futuram. Ad hæc lex nulla, nec civilis nec canonica impediatur revocationem talis donationis. Ita Castrop. Verum videtur hæc ratio satis dilui per rationem allatam pro opposita sententia: cum intentio donantis feratur non in rem creatam, sed in Deum exemplo voventis elemosynam. Quod votum statim ante acceptationem hominis obligat. Ubi tamen ad verfarium negabunt paritatem, nimirum quod donatio immediate & principaliter fiat in gratiam hominis.

3. Limitatur secundò, ut non procedat in promissione & donatione facta civitati in reparationem ædificiorum, incendio, terræ motu, ruinâ destrutorum. Vel in opus à republica inchoatum promovendum in gratitudinem ob honorem à republica acceptum vel accipiendum, esto à republica necdum acceptata. *l. propter incend. l. casum. & toto fere tit. de pollicitatione.* & ita tenent Gl. *in c. scimus. 12. q. 21. v. pollicitationem.* Ant. Gomez. *Tom. 2. c. 4. n. 2. § 3.* Covar. *in c. quamvis pactum. de pactis. p. 2. §. 4. n. 15.* Molin. *l. c. d. 263.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 1. n. 2.* Reiffenst. *b. t. n. 13.* qui etiam hinc deducit argumentum ad ecclesias & causas pias; nimirum quod indignum videatur, ecclesias & causas pias in eodem genere minore privilegio & favore juris uti, quam causas profanas civitatis & reip. Veruntamen Castrop. *l. c. n. 3.* & citatus ab eo Lessl. *l. 2. c. 18. du. 6. n. 40.* in tantum tenent contrarium, in quantum asserunt, ex citatis pro hac limitatione legibus non colligi promissionem & donationem civitati factam esse validam & firmam, aut obligare promittentem vel donantem ad sui executionem ante acceptationem reipublicæ; sed solum ex eis colligi, non posse, neque expressè, neque tacitè revocari donationem, quæ revocatione impedita, & postmodum superveniente acceptatione civitatis, actio adversus donantem habetur ad rem promissam vel donatam tradendam, dum ante acceptationem solum datur actio contra pollicitatorem. Idem est de donatore, ne pollicitationem expressè vel tacitè revocet.

4. Limitatur tertio à Covar. *l. c. n. 11. § 16.* Gabr. *Tom. 3. commun. tit. de verbor. obl. concl. 1. n. 69.* Gutt. *de juram. 1. part. c. 8. in fin. § c. 36. n. 4.* Laym. *l. c. n. 3.* & aliis relatis à Sanch. *de matr. l. 7. c. 3. n. 23.* ut non procedat, dum juramentum adjectum promissioni vel donationi; eò quod hoc juramentum servari possit sine dispendio salutis æternæ, adeoque servandum. Verum hic quoque contrarium rectius tenere videtur Castrop. *l. c. n. 6.* (ubi etiam expressè de causa pia) cum Molin. *de primog. c. 2. n. 65.* Gutt. mutante sententiam *in c. quamvis pactum. in secund. edit. n. 55.* Sanch. *l. c. n. 24.* & plurimis aliis apud illos. Ex ea ratione, quod juramentum sequatur naturam primordiale actus, cui adhæret. *l. fin. c. de non numer. pecun. l. fin. ff. de his, qui satisdant. cog.* Actus autem promissionis & donationis imbibat in se conditionem; si promissarius vel donatarius acceptaverit: adeoque eandem imbibat quoque juramentum; & sic eo non obstante, possit donatio revocari ante acceptationem. Uti etiam non obstant clausula constituti aut reservatio fructuum in donatione apposita; cum tales clausulæ nihil operentur, nisi à

parte, in cuius favorem appositæ acceptentur. arg. *l. quod meo. §. si furiosi de acquir. possess.* Gutt. *l. c.* Molin. *de primog. l. c. n. 63.* Castrop. *n. 7.* citatis aliis.

Limitatur quarto à Molin. *de primogen. l. c. n. 75.* Sanch. *l. 1. de matr. d. 6. n. 15.* Paris. *l. 1. conf. 77. n. 33.* & aliis apud Castrop. *n. 8.* ut non procedat in donatione facta infanti; eò quod, cum is sit incapax acceptationis, donatio à lege videatur acceptata pro illo. arg. *l. jubemus c. de emancipat. liberor.* ubi emancipatio infantis absque ejus consensu valet, etsi aliis regulariter acceptatio emancipati requiratur. Verum hic iterum contradicit Castrop. eò quod cum citata lex seu solum loquatur in speciali casu, non sit ejus decisio, cum sit juris communis correctiva, ad alios casus extendenda. Sitque in emancipatione specialis ratio; utpote quæ inducitur à republica, ab eadem etiam absque consensu emancipati concedi possit. Et sic quoque apud eundem Covar. *1. var. c. 14. n. 13.* Rebell. *de obl. just. l. 18. q. 3. in fine.* dum in hoc casu, ut promissio & donatio irrevocabilis censetur, requirunt acceptationem ab his, qui de jure acceptare possunt, intellige nomine infantis, quales sunt tutores illius.

5. Porro quod spectat modum acceptandi donationem absenti factam, tenetur donatarius, cui nuncius ad hoc specialiter destinatus donationem vel etiam donatum detulit, coram illo ipso nuncio præstare acceptationem, ita ut non sufficiat, si eam præstet coram aliis; cum hæc acceptatio sit quasi responsum quoddam offerenti datum, quod offerenti, & non aliis dandum. Lessl. *l. c. n. 43.* Sanch. *l. c. d. 7. n. 35.* Laym. *l. c. c. 1. n. 5.* Castrop. *cit. p. 4. n. 4.* Si verò donatio donatario insinuetur per literas, debet is donanti literas suæ acceptationis mittere; cum aliter non censetur illi respondere, & voluntatem suam cum eo conjungere. Sanch. Laym. *ll. cit.* Castrop. *n. 5.* etsi Lessl. sentiat sufficere tunc in gratuitis donationibus acceptare coram aliis.

Quest. 558. An & qualiter de substantia donationis sit traditio donati.

REsp. Actualis datio seu traditio rei donatæ non est de essentia donationis. Muller. *ad Stru. b. t. th. 5. lit. n.* donatione enim simplice seu nuda promissione facta, à donatario acceptata, etiam ante rem traditam ei acquiritur jus & actio, vi cuius cogi potest donator ad rem donatam tradendam, etsi ante traditionem veram vel factam rei donatæ ejus dominium donatario non acquiritur, non secus, ac in venditione mutuo consensu contracta jus & actio, hinc mercedis tradendæ, illinc pretii solvendi nascitur, licet dominium rei venditæ non prius acquiritur emptori, quam traditio illius facta; cum traditionibus, non nudis pactis transferantur rerum dominia. juxta *l. 10. c. de pactis.* ita Pirh. *b. t. n. 2.* cum Azor *p. 3. l. 11. tr. de donat. c. 5. q. 6.* Claro, *§. donatio. n. 1. § 6.* & communi.

Quest. 559. An donatio exigat insinuationem.

REsp. primò: insinuatio (quæ juxta communem nihil aliud est, quam detractio donatoris, quæ is coram Judice seu in judicio declarat voluntatem suam donandi, & simul petit eam in acta ferri, & desuper scripturam confici. *l. donatio. in fine. l. in donationibus c. b. t. Clerus §. donatio. q. 15. n. 4.* Azor. *l. c. c. 6. q. 1.* Pirh. *b. t. n. 5.*) requiritur (non absoluto jure gentium, sed ex dispositione